

Morfologisk udvikling hos børn med dansk som modermål

Kjærbæk, Laila

Publication date:
2018

Document version:
Accepteret manuskript

Citation for published version (APA):
Kjærbæk, L. (2018). *Morfologisk udvikling hos børn med dansk som modermål*. Abstract fra 15. Nordiske Symposium om Børnesprog, Odense, Danmark.

Go to publication entry in University of Southern Denmark's Research Portal

Terms of use

This work is brought to you by the University of Southern Denmark.
Unless otherwise specified it has been shared according to the terms for self-archiving.
If no other license is stated, these terms apply:

- You may download this work for personal use only.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying this open access version

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details and we will investigate your claim.
Please direct all enquiries to puresupport@bib.sdu.dk

Morfologisk udvikling hos børn med dansk som modersmål

Laila Kjærbæk
Syddansk Universitet
kjarbak@sdu.dk

Nøgleord: morfologi, modersmålstilegnelse, pluralis, komposita, derivativer

Tilegnelsen af morfologi er afgørende for børns sproglige udvikling. Børns tilegnelse af nye ord påvirkes bl.a. af deres evne til at identificere ords enkelte morfemer, deres forståelse af betydningen af de enkelte morfemer, og deres kendskab til reglerne for, hvordan ord dannes og bøjes.

Morfologi er sprogspecifik, og man må derfor være varsom med at drage konklusioner på baggrund af forskning i andre sprog. Der har dog hidtil været mangel på forskningsbaseret viden om morfologisk udvikling hos børn med dansk som modersmål samt viden om hvilke faktorer, der påvirker tilegnelsen af morfologi. Det vil denne præsentation søge at imødekomme ved at præsentere, analysere og sammenholde resultater fra tidligere og igangværende studier af den morfologiske udvikling hos dansktalende børn, og ved at behandle nogle af de faktorer, der påvirker tilegnelsen, fx frekvens (type vs. token) og lingvistiske faktorer som transparens, forudsigelighed og produktivitet.

Præsentationen baseres på tidligere (fx Kjærbæk, dePont Christensen & Basbøll 2014; Kjærbæk 2015; Kjærbæk & Basbøll 2017; Kjærbæk & Basbøll indsendt) og igangværende (fx Kjærbæk & Basbøll under udarbejdelse) studier af udviklingen af morfologi hos dansktalende børn. Disse studier er baseret på følgende datatyper:

- 1) komposita (sammensatte ord): naturlig spontantale hos børn i alderen 0-3 år og deres forældre (input og output).
- 2) derivativer (afledte ord): naturlig spontantale hos børn i alderen 0-3 år og deres forældre (input og output).
- 3) substantiv pluralis: a) forældrerapporterede data (CDI); b) naturlig spontantale hos børn i alderen 0-3 år og deres forældre (input og output); c) strukturerede interviews med børn i alderen 2, 5, 7 og 9 år; d) eksperimentelle data med børn i alderen 3-10 år.

Præsentationen vil indeholde analyser af udviklingen af morfologi hos børn med dansk som modersmål, der følger en typisk sprogudvikling – både indenfor orddannelse (sammensætning og afledning) og ordbøjning. Der vil blive givet eksempler på neologismer samt typiske og atypiske fejltyper og diskuteret, hvad neologismer og fejltyper kan fortælle om barnets tilegnelse af morfologi. Præsentationen vil endvidere komme ind på hvilke faktorer, der kan påvirke udviklingen af morfologi.

Referencer:

- Kjærbæk, Laila & Hans Basbøll. Under udarbejdelse. The emergence of derived words in early Danish child language.
- Kjærbæk & Basbøll. Indsendt. Competition in the acquisition of Danish noun plural markers. I Rainer, Dressler & Luschützky (eds.). *Competition in Morphology*. Springer.
- Kjærbæk, Laila & Hans Basbøll. 2017. Compound nouns in Danish child language. I Wolfgang U. Dressler, Nihan Ketrez & Marianne Kilani Schock (eds.), *Nominal Compound Acquisition*, 39–62. John Benjamins.
- Kjærbæk, Laila. 2015. Danske børns tilegnelse af bøjningsmorfologi – udviklingen af substantivernes pluralisbøjning i alderen 0-10 år. *Nydanske Sprogstudier (NyS)* 48, 106-138.
- Kjærbæk, Laila, René dePont Christensen & Hans Basbøll. 2014. Sound structure and input frequency impact on noun plural acquisition: hypotheses tested on Danish children across different data types. *Nordic Journal of Linguistics* 37(1), 47-86.